

Дрозд І. В.
аспірант II-го року навчання,
ДВНЗ “Університет банківської справи” (м. Київ), Україна

СУЧАСНИЙ СТАН ТА СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ КРИЗИ

Анотація. Стаття присвячена визначенню стратегічних орієнтирів розвитку банківського сектору економіки України через окреслення його проблем, які набувають значного впливу на сучасному – кризовому – етапі економічного розвитку держави. Проаналізовано основні показники діяльності банків в Україні та тенденції функціонування банківського сектору економіки.

Ключові слова: банк, банківський сектор, банківська система, інтеграція, капіталізація, неплатоспроможні банки, універсальні банки.

Формул: 0, рис.: 0, табл.: 1, бібл.: 4

Drozd I. V.
Postgraduate student of second year education of
State Higher Educational Institution "University of Banking" (Kyiv), Ukraine

THE CURRENT STATE AND STRATEGIC DIRECTIONS OF UKRAINIAN BANKING SECTOR IN THE CONTEX OF CRISIS

Abstract. The article is devoted to defining strategic guidelines of the banking sector of Ukraine's economy through the determination of its problems, which are becoming a significant impact on today's crisis stage of economic development of the country. In addition it analyzes the main indicators of banks' activity in Ukraine and trends in the banking sector of the economy. In order to determine the prospects of banking sector development, author gives the SWOT-analysis with the purpose to identify its (Ukrainian banking sector) internal strengths and weaknesses, as well as its external opportunities and threats. Given the problems in the banking sector of Ukraine and the SWOT-analysis results, author also recommended some ways to improve the banking in Ukraine.

Keywords: bank, banking, banking system, integration, capitalization, insolvent banks, universal banks.

JEL classification: H00, E 58, G 21.

Formulas: 0; fig.: 0, tabl.: 1, bibl.: 4

Дрозд І. В.
аспірант II-го года обучения,
ДВНЗ "Университет банковского дела" (г. Киев), Украина

СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И СТРАТЕГИЧЕСКИЕ ОРИЕНТИРЫ РАЗВИТИЯ БАНКОВСКОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ УКРАИНЫ В УСЛОВИЯХ КРИЗИСА

Аннотация. Стаття посвящена определению стратегических ориентиров развития банковского сектора экономики Украины через обозначение его проблем, которые приобретают значительного влияния на современном - кризисном - этапе экономического

развития страны. Проанализированы основные показатели деятельности банков в Украине и тенденции функционирования банковского сектора экономики.

Ключевые слова: банк, банковский сектор, банковская система, интеграция, капитализация, неплатежеспособных банков, универсальные банки.

Формул: 0, рис.: 0, табл.: 1, бібл.: 4

Вступ. Сучасний стан вітчизняної банківської системи – результат складного і довготривалого становлення України як незалежної суверенної держави. Протягом періоду незалежності було створено підґрунтя для реалізації кредитних відносин між суб'єктами господарювання та банками – «організаторами» процесу кредитування, зокрема, нівельовано наслідки гіперінфляції, проведено грошову реформу, побудовано систему регулювання та нагляду за банками, сформовано конкурентне середовище та запроваджено діяльність банківської інфраструктури. Зазначений перелік виконаних стратегічно важливих завдань не є вичерпним. Однак, складне політичне та економічне становище країни, криза в банківництві та інших секторах економіки, у тому числі – криза довіри у суспільстві, є результатом неефективного використання наявних ресурсів, впровадження ретроспективних, а не прогресивних методів розбудови банківської системи і економіки загалом. Фактично, сучасний стан функціонування банківського сектору економіки України є віддзеркаленням проблем, що накопичувались протягом усього періоду незалежності.

Водночас банківський сектор економіки України знаходиться на рубежі значних перетворень – реформ з боку Національного банку України: запровадження досить жорсткої політики «очищення» банківського сектору від неплатоспроможних банків, за якою має слідувати «перезапуск» банківської системи. Кінцевою метою таких процесів має стати стабільна банківська система з високим рівнем стійкості. Варто зауважити, що «очищення» банківського сектору дискутується як з боку банків, їх акціонерів, так і з боку економістів та політиків. На противагу жорстким дискусіям та критиці з їхнього боку, необхідно зазначити, що діяльність вітчизняних банків в попередніх періодах характеризувалась через призму хибного сприйняття їх «ефективного функціонування». Йдеться про те, що окремі вітчизняні банки створювались з метою фінансування власного бізнесу (кредитування пов'язаних з банком осіб), або виведення власного доходу за кордон для уникнення оподаткування, що є недопустимим в економічно розвинених країнах. Між іншим, вітчизняні банки впровадили у власну діяльність невиправдано ризикове, а іноді й протиправне, функціонування, що на ряду з накопиченими економічними проблемами не допускає досягнення стабілізації та забезпечення зростання економіки України. З цього боку, на нашу думку, заходи регулятора цілком виправдовуються.

Аналіз досліджень та постановка завдання. Дослідженням проблематики функціонування банківського сектору економіки в сучасних умовах та удосконалення діяльності комерційних банків присвячено праці відомих вітчизняних учених: Барановського О., Васильченко З., Вовчак О., Дроб'язко А., Константинової О., Кузнецової А., Мороза А., Пустовійта Р.,

Реверчук С., Савлука М., Смовженко Т., Степаненка А., Геєць В., Козьменко О., Корнеєва В., Лаврушин О., Шолтес Б., Чуб О. та ін.

Оцінюючи вагомий вклад учених у розвиток економічної наукової думки, необхідно відзначити, що наразі повною мірою не розкривається значимість стратегічних орієнтирів розвитку вітчизняного банківського сектору, безпосередньо на етапі, коли економіка держави охоплена кризовими явищами, які на сьогодні є вкрай специфічними та питання щодо подолання яких стоїть надзвичайно гостро.

Результати дослідження. Відомо, що банки – «носії» значної кількості функцій (залучення тимчасово вільних грошових коштів та трансформація їх у позичковий капітал; посередництво в кредитах та платежах; операції з цінними паперами; емісія кредитних знарядь обігу; консалтинг тощо), виконання яких дає змогу, з одного боку, забезпечувати отримання банками прибутку, а з іншого – створювати умови для економічного зростання. Враховуючи тенденції на банківському ринку та результати функціонування банків, відзначимо, що банківський сектор України у період з початку світової фінансової кризи до сьогодні охоплений «хронічними» кризовими явищами:

1. Станом на 01.01.2016 активи та капітал вітчизняних банків у співвідношенні до ВВП України склали 63,4% та 5,2% відповідно, що для періоду 2008-2015 рр. стали гранично низькими значеннями. При цьому, співвідношення кредитів та депозитів до ВВП на 01.01.2016 склали 58,1% та 48,8% відповідно, які у порівнянні з 2008 роком зменшились на 27 та 34,8 п.п. Крім того, виведення з ринку значної кількості банків (станом на 01.09.2016 загальна кількість діючих банків – 100 одиниць, що на 80 банків менше, у порівнянні з 01.01.2014 [1]) засвідчує недостатню увагу регулятора на етапі надання ліцензій банкам на ведення банківської діяльності у попередніх періодах, що знайшло свій прояв у активізації функціонування «кишенькових» банків, діяльність яких найчастіше була направлена на проведення ризикових фінансових операцій. Таким чином, можна сформулювати основну проблему функціонування банківського сектору в Україні – він не відіграє роль «служителя» («server») реальному сектору економіки (не забезпечує виконання трансформаційної функції), а може частково бути охарактеризований як такий, що передбачає отримання вигоди окремими групами осіб.

2. Активи банківського сектору характеризуються через призму низької якості кредитних портфелів, великої частки простроченої заборгованості за кредитами, значного зростання резервів під активні банківські операції, що в сукупності засвідчують наявність системної банківської кризи в Україні. Зростання загальних активів банків протягом 2014, 2015 року та досягнення рівня 1500 – 1600 млрд. грн. протягом 9 міс. 2016 року здебільшого зумовлено курсовою переоцінкою активів в іноземній валюті в результаті девальвації гривні. В структурі активів станом на 01.09.2016 73,2% склали надані кредити [1], що може свідчити про набуття гранично допустимого співвідношення кредитів до активів та про можливі проблеми банків з ліквідністю. Як відомо, проблеми з ліквідністю можуть бути первинним сигналом неплатоспроможності банківської установи.

3. Відповідно до обсягів банківського кредитування в розрізі видів економічної діяльності за 9 міс. 2016 року, 274,9 млрд. грн. (33,9 % від

загального обсягу наданих кредитів) надавалися у оптову та роздрібну торгівлю, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів, 207,7 млрд. грн. (25,6 %) – в оптову торгівлю, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами, 197 млрд. грн. (24,3 %) – у переробну промисловість [1]. Сфери діяльності, які характеризуються найбільшим рівнем кредитування, наразі показують незначні прибутки серед підприємств (за видами економічної діяльності): прибутки за січень-червень 2016 року у підприємств промисловості склали 3,761 млрд. грн. (6 % у фінансовому результаті всіх підприємств), у підприємств оптової і роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 5,713 млрд. грн. (9,1%) [2]. Водночас практично мінімальне фінансування мають сфери освіти, охорони здоров'я, мистецтва, які у комплексі з чітко розробленою соціальною програмою розвитку могли б сформувати одні з найприбутковіших сфер економічної активності, зважаючи на високий кадровий потенціал (довідково: за січень-червень 2016 року підприємства, які займаються професійною, науковою та технічною діяльністю отримали прибуток у розмірі 28,4 млрд. грн. (44 %), фінансової і страхової діяльності – 23 млрд. грн. (36,6 %), транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності – 7,4 млрд. грн. (11,7%) [2]. Зазначені дані свідчать про неефективний перерозподіл та трансформацію залучених коштів між різними галузями реального сектору економіки.

4. Погіршення фінансового стану позичальників, зниженням їх здатності повертати кредити, недоліки в оцінці кредитоспроможності позичальників у попередніх періодах, кредитування пов'язаних з банком осіб – зумовили те, що обсяг негативно класифікованої заборгованості станом на 01.09.2016 досяг свого пікового значення і склав 25,8% (станом на 01.01.2016 – 22,5%, 01.01.2015 – 13,5%, 01.01.2014 – 7,7%, 01.01.2009 – 2,3%) [1]. Зважаючи на критичну політико-економічну ситуацію та вимоги регулятора, відбувається процес доформування резервів під активні операції, що прямопропорційно впливає на обсяг капіталу банків, необхідність подальших його вливань з боку власників банків, а також знижує дохідність банківських активів. Таким чином, обсяги сформованих резервів під активні операції мають тенденції до зростання, зокрема, на 01.09.2016 вони склали 326,1 млн. грн. (20,3% у структурі загальних активів), які у порівнянні з 01.01.2014 зросли на 59,1%, з 01.01.2012 – 130,7% [1].

5. Значна ризиковість у сфері кредитування, неякісна ресурсна база та високий рівень невизначеності економічного стану країни зумовили тимчасову переорієнтацію банків на операції з цінними паперами. На 01.09.2016 вкладення в цінні папери зросли до 209,4 млн. грн. (16,3% в структурі активів), або на 24% та 432,4% у порівнянні з 2014 та 2009 рр. відповідно [1]. Значна зацікавленість банків в здійсненні інвестицій у цінні папери обумовлена збільшенням номінальної вартості ОВДП та можливістю отримувати як кредити рефінансування від НБУ, так і залучати кошти на міжбанківському ринку під заставу державних цінних паперів, що, безумовно, стає інструментом вирішення проблем з ліквідністю банків.

6. Тенденція щодо залучення банками коштів від фізичних осіб свідчить про низький рівень довіри, падіння доходів населення у зв'язку з девальвацією

національної грошової одиниці, зростання темпів інфляції, що провокує переважання складової витрат населення, пов'язаної зі споживанням, та зниження здатності населення до заощаджень. Водночас залучені кошти фізичних осіб станом на 01.09.2016 склали 404,8 млрд. грн. (35,8 % в структурі зобов'язань банків), що засвідчує зростання на 43,8% у порівнянні з початком року. Строкові кошти фізичних осіб, які фактично є ресурсом для середньострокового та довгострокового банківського кредитування, склали 294,4 млрд. грн. (72,7 % в структурі залучених коштів фізичних осіб) та скоротились на 24,3% у порівнянні з початком року. На нашу думку, така ситуація є результатом негативних очікувань населення, які стали психологічною складовою сучасного світогляду населення України, зокрема, в частині небажання у подальшому зіткнутись з банкрутством обслуговуючого банку та перешкодами, пов'язаними з виплатою власних заощаджень. Варто зазначити, що за даними ФГВФО¹ станом на 01.07.2016 процент покриття кількості вкладників склав 98,7%, а це 42,2 млн. вкладників (кількість вкладників – 42,8 млн. осіб). При цьому, фінансові ресурси ФГВФО, враховуючи процеси по виведенню неплатоспроможних банків з ринку, зменшуються: на 01.01.2015 – 16,8 млрд. грн.; на 01.01.2016 – 14,1 млрд. грн.; 01.10.2016 – 6,6 млрд. грн. Кошти, що виплачені вкладникам неплатоспроможних банків за 9 міс. 2016 року склали 79,6 млрд. грн. [3].

7. Щодо фінансових результатів діяльності банківського сектору економіки України варто зазначити, що в період світової фінансової кризи за рахунок стрімкого відтоку депозитів, фактичного припинення споживчого та іпотечного кредитування, зниження платоспроможності представників реального сектору та населення, збиток від ведення банківської діяльності у 2009 році склав 38,5 млрд. грн. При цьому, беручи до уваги подальший загальноекономічний спад в Україні та виведення з ринку великої кількості банків, збитки банківського сектору економіки за 2014 рік склали 53 млрд. грн. та продовжували зростати: станом на 01.01.2016 збиток досяг «вражаючого» обсягу – 66,6 млрд. грн. Станом на 01.09.2016 результат від здійснення банківської діяльності також є негативним (-6,5 млрд. грн.) [1].

Таким чином, вітчизняний банківський сектор «потерпає» від внутрішніх дисбалансів, надзвичайно залежний від кризи довіри на банківському ринку, що проявляється у недостатності ресурсної бази, функціонує з орієнтацією на «хибні» стратегічні цілі, що відбивається на веденні ризикової банківської діяльності, на показниках платоспроможності та призводить до невідповідності діяльності банків потребам населення та суб'єктів реального сектору економіки.

Одним із найдієвіших інструментів, які забезпечують визначення стратегічних орієнтирів розвитку банківського сектору, є SWOT-аналіз, що полягає у виявленні слабких і сильних сторін, а також можливостей та загроз (табл. 1).

¹ Фонд гарантування вкладів фізичних осіб уповноважений здійснювати виплату відшкодування за вкладами, а також виведення неплатоспроможних банків з ринку і ліквідації банків. Сума граничного розміру відшкодування коштів за вкладами не може бути меншою 200000 гривень

SWOT-аналіз функціонування банківського сектору економіки України

Сильні сторони, переваги	Слабкі сторони, недоліки
<ul style="list-style-type: none"> - наявність конкурентного банківського середовища; - наявність представників великих та стабільних іноземних банківських груп; - розширений продуктивний ряд, що характеризується індивідуальним підходом до клієнтів, розвинена мережа платіжної інфраструктури; - достатній рівень інноваційності в процесі розвитку спектру операцій (у т.ч. Інтернет-банкінгу та мобільного-банкінгу); - наявна система рефінансування банків; - наявність банківських асоціацій, діяльність яких направлена на забезпечення прав банків; - наявність системи гарантування вкладів фізичних осіб; - наявність системи заходів щодо виведення неплатоспроможних банків з ринку; - визначення НБУ на нормативному рівні ознак здійснення банками ризикової діяльності, яка може загрожувати інтересам вкладників та інших кредиторів банків; - законодавчо закріплений процес відкриття реальних кінцевих бенефіціарних власників банків. 	<ul style="list-style-type: none"> - висока концентрація кредитних ризиків (в тому числі щодо кредитування пов'язаних з банком осіб); - висока концентрація кредитів в структурі активів, недиверсифікованість дохідних активів; - низька якість кредитних портфельів; - велика частка простроченої та сумнівної заборгованості; - значні відрахування в резерви під активні операції, які зменшують дохідність активів та капітал банків; - відсутність довгострокового фінансування за рахунок відсутності залучення довгострокового ресурсу; - низький запас достатності (адекватності) капіталу у банків; - недостатній рівень ефективності банківського нагляду в сфері контролю системних ризиків; - значна збитковість банківської діяльності при позитивній чистій процентній маржі; - високе значення чистого спреду по банківському сектору, результатом чого є високі ризики кредитування; - невідповідність використовуваних систем ризик-менеджменту світовим стандартам; - недоступність кредитних коштів для більшості економічних суб'єктів; - участь банків в ризикових фінансових операціях клієнтів; - недосконало розроблені стратегії та політики банків, відсутність орієнтації на довгострокову перспективу; - недосконало розроблені превентивні заходи щодо попередження нестачі ліквідності та втрати платоспроможності банків; - велика кількість прямих (неринкових) інструментів регулювання банківського сектору; - недостатній рівень обізнаності більшої частини населення з наявними банківськими продуктами; - недостатньо розроблена на законодавчому рівні система захисту кредиторів, позичальників, інвесторів; - наявність кишенькових банків, які діють на користь невстановлених осіб; - недосконало діючі економічні нормативи регулювання банків, розрахунок яких не зможі розкрити реальний стан банку

Продовження таблиці 1

Можливості розвитку	Загрози для функціонування
<ul style="list-style-type: none"> - високий рівень проникнення банківських послуг в регіонах; - підвищення доступності банківських продуктів та послуг для суб'єктів економіки; - залучення довгострокового ресурсу, який є основою для довгострокового кредитування; - виконання банками функції трансформації заощаджень в інвестиції через кредитування економіки; - підвищення обізнаності сільського населення з банківськими послугами; - залучення іноземного капіталу; - впровадження багаторівневого банківського нагляду і регулювання; - високий потенціал розвитку дистанційного банківського обслуговування; - усунення «білих плям» в законодавстві 	<ul style="list-style-type: none"> - нестабільність на світових фінансових ринках; - зростання вартості фінансування, зниження процентної маржі; - висока залежність від зовнішнього фінансування; - велика частка державного капіталу в банківському секторі країни; - зниження іноземного банківського капіталу в банківському секторі внаслідок падіння зацікавленості зі сторони інвесторів; - поява альтернативних послуг з боку небанківських фінансових установ; - недостатній рівень обізнаності та кваліфікації персоналу до вимог світового банківського бізнесу.

Джерело: власна розробка автора

Недоліки функціонування банківського сектору економіки України на даному етапі розвитку переважають над перевагами, що підтверджує необхідність удосконалення банківської діяльності. Хоча наявний дефіцит коштів та довіри є свідченням кризи, однак, він надає можливості для пошуку дієвих шляхів підвищення конкурентоспроможності власної діяльності, що проявляється у намаганні великих стабільних банків, у тому числі членів іноземних банківських груп, зберегти та посилити свої позиції на ринку. Це є можливим виключно за рахунок аналізу потреб представників реального сектору економіки та населення, а також запозичення інноваційного досвіду у зарубіжних банках та його імплементації.

Слід констатувати, що у вітчизняній економіці сформоване конкурентне банківське середовище, зокрема, наявні різні за розміром та клієнтською базою банки, які, конкуруючи між собою, прагнуть забезпечити собі провідні позиції на ринку банківських послуг. Безумовно, конкуренція у зазначеному секторі економіки має перманентний характер, що проявляється у розробці різноманітних послуг, продуктового ряду, вигідних умов залучення коштів та кредитування, використання індивідуального підходу. Однак, подорожчання кредитів є однією з основних перешкод на шляху до нормального банківського фінансування реального сектору економіки та забезпечення високого рівня економічного зростання. Протягом вересня 2016 року відсоткова ставка за кредитами домашнім господарствам складала 31,2%, а корпоративному сектору

– 13,7%. Водночас банками залучаються кошти від депозитних господарств та корпоративного сектору під 9,1% та 9,8% відповідно [1].

Результат діяльності банківського сектору багато в чому залежить від його організації. Стрімке виведення банків з ринку є свідченням хибності та «показовості» активного розвитку та подальшого функціонування банківського сектору протягом минулих періодів. Це є позитивним моментом та неявним сигналом для осіб, які в подальшому бажають створювати «банки на рік». Крім того, зростання вимог щодо формування статутного капіталу банків до рівня 500 млн. грн., а у подальшому – до 750 млн. грн., на фоні девальвації національного грошової одиниці протягом 2014-2016 рр. блокує створення нових банків, особливо за рахунок внутрішніх ресурсів. Як наслідок, – у вітчизняній економіці бракує внутрішніх можливостей для формування капіталу банків, що підтверджує абсолютну необхідність залучення іноземного банківського та фінансового капіталу.

Варто зазначити, що протягом 2014 – 2016 рр. понад 80 представників банківського сектору були виведенні з ринку, які за рішенням НБУ та відповідно до чинного законодавства були неплатоспроможні, у т.ч. за ведення ризикової діяльності, систематичні порушення законодавства в сфері фінансового моніторингу, а також за непрозору структуру власності.

Процес визначення реальних власників банків є вкрай важливим для налагодження в Україні світових стандартів банківського бізнесу, подальшої інтеграції у Європейське співтовариство, підвищення рівня прозорості та, безумовно, відповідальності реальних власників у процесі ведення банками ризикової діяльності та доведення банків до банкрутства. Також необхідність орієнтації на інтеграцію у світовий фінансовий простір підвищило вимоги до створення безпечних умов ведення банківського бізнесу. Банк, залучаючи кошти, кредитуючи будь-якого суб'єкта та здійснюючи розрахунково-касове обслуговування повинен повноцінно ідентифікувати особу до встановлення ділових стосунків. Банки мають користуватися наданим їм згідно з чинним законодавством правом відмовляти клієнтам у проведенні операцій. Великою загрозою для майбутнього економіки України та розвитку банківської сфери є те, що банки беруть участь у здійсненні фінансових операцій, проведення яких може загрожувати інтересам вкладників чи інших кредиторів. У цих умовах на законодавчому рівні були визначені ознаки ризикової діяльності банку, у т.ч. безпосередньо у сфері фінансового моніторингу [4].

Варто також зазначити, що на сучасному етапі банківському сектору необхідно повною мірою забезпечити процес залучення заощаджень та їх подальшої трансформації в інвестиції. При цьому, актуальним є вирішення проблеми відтворення «довгих» грошей. Безумовно, в такому контексті абсолютно необхідною є супутнє удосконалення як грошово-кредитної, так і фіскально-бюджетної політики країни, зменшення рівня корупції та тінізації економіки країни.

Крім того стратегічними орієнтирами розвитку вітчизняного банківського сектору мають бути:

- стабілізація банківського сектору та подолання кризового стану за рахунок комплексу розроблених банками заходів, спрямованих на відновлення довіри населення, створення «доступного» для клієнтів продуктового ряду з чітко розробленою ризик-орієнтованою політикою;

- докапіталізація українських банків з метою стабілізації їх функціонування та формування реального «захисного буферу»;

- зниження облікової ставки з метою здешевлення кредитних ресурсів та, відповідно, забезпечення кредитування економіки за умови наявності заохочуючих заходів з боку держави по створенню та розвитку представників реального сектору економіки;

- повноцінне запровадження банками політики «знай свого клієнта» з метою нівелювання ризиків, пов'язаних з участю банків у проведенні фінансових операцій, які можуть бути пов'язані з виведенням капіталів, легалізацією кримінальних доходів, конвертацією (переведенням) безготівкових коштів у готівку, здійсненням фіктивного підприємництва, уникненням оподаткування тощо (зокрема пов'язаних зі зняттям готівкових коштів, переказом коштів за кордон, купівлею-продажем цінних паперів, використанням рахунків осіб не за призначенням тощо);

- поступове скасування валютних обмежень, що призведе до лібералізації валютного ринку, залучення іноземних інвестицій в банківський сектор та економіку країни загалом.

Висновки. Вітчизняний банківський сектор перебуває під впливом кризових явищ, неспроможності ефективного функціонування, відсутності стратегічних орієнтирів розвитку, невиконання основної функції – трансформації заощаджень в інвестиції та супроводження економічного зростання економіки. Все це супроводжує «відмирання» у сприйнятті економічних суб'єктів бажання та можливостей співпрацювати з банківськими установами у процесі ведення власної діяльності, а також супроводжує накопичення депресивних настроїв та очікувань у подальшому банківському функціонуванні. На нашу думку, неефективність банківського сектору економіки України зумовлена консолідацією трьох основних груп чинників: внутрішньобанківські (рівень кваліфікації менеджменту та правильність визначення стратегій розвитку); макроекономічні; структурні. Варто зазначити, що макроекономічні показники розвитку свідчать про застій у діяльності реального сектору економіки, низький рівень життя населення, високі темпи інфляції, податкове навантаження, зростання державної заборгованості та дефіциту бюджету, а структурні – кризу у банківському та фінансовому секторі, відсутність взаємодії з економічними суб'єктами.

Як наслідок, Україна у 2016 рік займає 59 із 61 країн позицію за рівнем конкурентоспроможності, 130 із 168 країн – у рейтингу сприйняття корупції з індексом, 123 із 157 країн – у світовому рейтингу щастя. Діяльність банківського сектору вітчизняної економіки віддзеркалює невирішені проблеми на рівні держави, які у своєму консолідованому вигляді блокують здійснення ефективного фінансового посередництва банками та подальше економічне зростання держави. На загальнодержавному рівні мають бути створені умови

для реалізації кредитних відносин, доступності кредитів серед суб'єктів економіки та населення, підвищено рівень життя населення, що сприятиме підвищенню рівня кредитоспроможності та платоспроможності.

У вітчизняному банківському секторі має бути створений безпечний, легітимний і транспарентний фундамент для реалізації відносин з населенням, представниками реального сектору економіки та державою. При цьому вирішального стратегічного значення набуває розробка такої грошово-кредитної, фіскально-бюджетної політики держави, які створюватимуть умови для розвитку підприємництва, детінізації економіки країни та зменшення рівня корупції.

Література

1. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: bank.gov.ua/control/uk/index.
2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua/.
3. Фонд гарантування вкладів фізичних осіб [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.fg.gov.ua.
4. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу [Електронний ресурс] : постанова Правління Національного банку України від 17.08.2012 № 346. - Режим доступу: zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1590-12.

Стаття надійшла до редакції 05.10.2016

© Дрозд І. В.

References

1. *The official web site of the National Bank of Ukraine.* Available at bank.gov.ua/control/uk/index
2. *The official web site of the State Statistics Service of Ukraine.* Available at www.ukrstat.gov.ua/
3. *The official web site of the Deposit Guarantee.* Available at www.fg.gov.ua
4. *The provisions on the use of the National Bank of Ukraine measures, approved by the National Bank of Ukraine of 17.08.2012 № 346.* Available at zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1590-12

Received 05.10.2016

© Drozd I. V.